

Dibuix Tècnic

El dibuix tècnic constitueix un mitjà d'expressió i comunicació convencional per a qualsevol projecte que tengui per finalitat la creació i fabricació d'un producte, és també un aspecte imprescindible del desenvolupament tecnològic. Dota els alumnes d'un instrument eficient per comunicar-se de manera gràfica i objectiva per expressar i difondre idees o projectes d'acord amb convencions que garanteixen la seva interpretació fiable i precisa.

Per afavorir aquesta forma d'expressió, la matèria Dibuix tècnic desenvolupa la visió espacial dels alumnes en representar l'espai tridimensional sobre el pla, per mitjà de la resolució de problemes i de la realització de projectes, tant individuals com en grup. També potencia la capacitat d'anàlisi, la creativitat, l'autonomia i el pensament divergent i afavoreix actituds de respecte i empatia. El caràcter integrador i multidisciplinari de la matèria afavoreix una metodologia activa i participativa, d'aprenentatge per descobriment, d'experimentació sobre la base de resolució de problemes pràctics, o mitjançant la participació en projectes interdisciplinaris, contribuint tant al desenvolupament de les competències clau corresponents, com a l'adquisició dels objectius d'etapa. Es plantegen també reptes del segle XXI de forma integrada durant els dos anys de batxillerat, com el compromís ciutadà en l'àmbit local i global, la confiança en el coneixement com a motor del desenvolupament, l'aprofitament crític, ètic i responsable de la cultura digital, el consum responsable i la valoració de la diversitat personal i cultural.

Per contribuir al que s'ha esmentat, aquesta matèria desenvolupa un conjunt de competències específiques dissenyades per apreciar i analitzar obres d'arquitectura i enginyeria des del punt de vista de les seves estructures i elements tècnics; resoldre problemes gràfics i matemàtics aplicant raonaments inductius, deductius i lògics que posin en pràctica els fonaments de la geometria plana; desenvolupar la visió espacial per recrear la realitat tridimensional per mitjà del sistema de representació més apropiat a la finalitat de la comunicació gràfica; formalitzar dissenys i presentar projectes tècnics col·laboratius seguint la normativa a aplicar i investigar i experimentar amb programes específics de disseny assistit per ordinador.

En aquest sentit, el desenvolupament d'un raonament espacial adequat a l'hora d'interpretar les construccions en diferents sistemes de representació suposa una certa complexitat per als alumnes. Els programes i aplicacions CAD ofereixen grans possibilitats, des d'una major precisió i rapidesa fins a la millora de la creativitat i la visió espacial mitjançant models 3D. D'altra banda, aquestes eines ajuden a diversificar les tècniques que es poden emprar i agilitar el ritme de les activitats complementant els traçats en suports tradicionals i amb instruments habituals (per exemple, guix, esquadra, cartabó i compàs) pels generats amb aquestes aplicacions. Tot això, permetrà incorporar interaccions i dinamisme en les construccions tradicionals que no són possibles amb mitjans convencionals; es podran mostrar moviments, girs, canvis de pla i, en definitiva, una representació més precisa dels cossos geomètrics i les seves propietats en l'espai.

Els criteris d'avaluació són l'element curricular que avalua el nivell de consecució de les competències específiques i es formulen amb una evident orientació competencial mitjançant la mobilització de sabers bàsics i la valoració de destreses i actituds com l'autonomia i l'autoaprenentatge, el rigor en els raonaments, la claredat i la precisió en els traçats.

Al llarg dels dos cursos de batxillerat els sabers adquireixen un grau de dificultat i aprofundiment progressiu, els alumnes s'inicien, en el primer curs, en el coneixement de conceptes importants a l'hora d'establir processos i raonaments aplicables a la resolució de problemes o que són suport d'altres posteriors per, gradualment, en el segon curs, adquirir un coneixement més ampli sobre aquesta disciplina.

Els sabers bàsics s'organitzen al voltant de quatre blocs interrelacionats i íntimament lligats a les competències específiques.

En el bloc «Fonaments geomètric» els alumnes aborden la resolució de problemes sobre el pla i identifiquen la seva aparició i la seva utilitat en diferents contextos. També es planteja la relació del dibuix tècnic i les matemàtiques i la presència de la geometria en les formes de l'arquitectura i enginyeria.

En el bloc «Geometria projectiva» es pretén que els alumnes adquireixin els sabers necessaris per representar gràficament la realitat espacial, amb la finalitat d'expressar amb precisió les solucions a un problema constructiu o d'interpretar-les per executar-les.

En el bloc «Normalització i documentació gràfica de projectes» es dota els alumnes dels sabers necessaris per visualitzar i comunicar la forma i dimensions dels objectes de manera inequívoca seguint les normes UNE i ISO, amb la finalitat d'elaborar i presentar, de manera individual o en grup, projectes senzills d'enginyeria o arquitectura.

Finalment, en el bloc «Sistemes CAD» es pretén que els alumnes apliquin les tècniques de representació gràfica adquirides utilitzant programes de disseny assistit per ordinador; el seu desenvolupament, per tant, ha de fer-se de manera transversal en tots els blocs de sabers i al llarg de tota l'etapa.

L'abast formatiu d'aquesta matèria es dirigeix a la preparació del futur professional i personal dels alumnes per mitjà del maneig de tècniques gràfiques amb mitjans tradicionals i digitals, com també l'adquisició i implementació d'estratègies com el raonament lògic, la visió espacial, l'ús de la terminologia específica, la presa de dades i la interpretació de resultats necessaris en estudis posteriors, tot això des d'un enfocament inclusiu, no sexista i posant l'accent principalment en la superació de la bretxa de gènere que existeix actualment en els estudis tècnics.

Competències específiques

CE 1 Interpretar elements o conjunts arquitectònics i d'enginyeria, emprant recursos associats a la percepció, estudi, construcció i recerca de formes per analitzar les estructures geomètriques i els elements tècnics utilitzats.

El dibuix tècnic ha ocupat i ocupa un lloc important en la cultura; aquesta disciplina és present en les obres d'arquitectura i d'enginyeria de tots els temps, no tan sols pel paper que exerceix en la concepció i producció, sinó també com a part de l'expressió artística. L'anàlisi i estudi fonamental de les estructures i elements geomètrics d'obres del passat i del present, des de la perspectiva de gènere i la diversitat cultural, contribuirà al procés d'apreciació i disseny d'objectes i espais que posseeixin rigor tècnic i sensibilitat expressiva.

Descriptors que es lliguen a aquesta competència específica: CCL1, CCL2, STEM4, CD1, CPSAA4, CC1, CEC1 i CEC2.

CE 2 Utilitzar raonaments inductius, deductius i lògics en problemes gràfics i matemàtics, aplicant fonaments de la geometria plana per resoldre gràficament operacions matemàtiques, relacions, construccions i transformacions.

Aquesta competència tracta sobre l'estudi de la geometria plana aplicada al dibuix arquitectònic i d'enginyeria a través de conceptes, propietats, relacions i construccions fonamentals. Proporciona eines per resoldre problemes matemàtics de certa complexitat de manera gràfica, aplicant mètodes inductius i deductius amb rigor i valorant aspectes com la precisió, la claredat i el treball ben fet.

Descriptors que es lliguen a aquesta competència específica: CCL2, STEM1, STEM2, STEM4, CPSAA1.1, CPSAA5, CE2.

CE 3 Desenvolupar la visió espacial, utilitzant la geometria descriptiva en projectes senzills, considerant la importància del dibuix en arquitectura i enginyeries per resoldre problemes i interpretar i recrear gràficament la realitat tridimensional sobre la superfície del pla.

Els sistemes de representació derivats de la geometria descriptiva són necessaris en tots els processos constructius, perquè qualsevol procés projectual requereix el coneixement dels mètodes que permetin determinar, a partir de la representació, les veritables magnituds, formes i relacions espacials entre elles. Aquesta competència es vincula, d'una banda, amb la capacitat per representar figures planes i cossos i de l'altra, amb la d'expressar i calcular les solucions a

<p>problemes geomètrics en l'espai, mitjançant l'aplicació de coneixements tècnics específics, reflexionant sobre el procés fet i sobre el resultat obtingut.</p>
<p>Descriptors que es lliguen a aquesta competència específica: STEM1, STEM2, STEM4, CPSAA1.1, CPSAA5, CE2 i CE3.</p>
<p>CE 4 Formalitzar i definir dissenys tècnics aplicant les normes UNE i ISO de manera apropiada, valorant la importància que té el croquis per documentar gràficament projectes arquitectònics i d'enginyeria.</p>
<p>El dibuix normalitzat és el principal vehicle de comunicació entre els diferents agents del procés constructiu, fa possible des d'una primera expressió de diverses solucions mitjançant esbossos i croquis fins a la formalització final per mitjà de plànols de taller i/o de construcció. També es preveu la seva relació amb altres components mitjançant l'elaboració de plans de muntatge senzills. Aquesta competència específica està associada a funcions instrumentals d'anàlisi, expressió i comunicació. D'altra banda, perquè la comunicació sigui efectiva, ha de vincular-se necessàriament al coneixement de normes i simbologia establertes —normes UNE i ISO— i iniciar els alumnes en el desenvolupament de la documentació gràfica de projectes tècnics.</p>
<p>Descriptors que es lliguen a aquesta competència específica: CCL2, STEM1, STEM4, CD2, CPSAA1.1, CPSAA3.2, CPSAA5, CE3.</p>
<p>CE 5 Investigar, experimentar i representar digitalment elements, plans i esquemes tècnics mitjançant l'ús de programes específics CAD de manera individual o grupal, apreciament l'ús en les professions actuals, per convertir en virtuals objectes i espais en dues dimensions i tres dimensions.</p>
<p>Les solucions gràfiques que aporten els sistemes CAD formen part d'una realitat ja quotidiana en els processos de creació de projectes d'enginyeria o arquitectura. Atesa aquesta realitat, aquesta competència aporta una base formativa sobre els processos, mecanismes i possibilitats que ofereixen les eines digitals en aquesta disciplina. En aquest sentit, ha d'integrar-se com una aplicació transversal als sabers de la matèria relacionats amb la representació en el pla i en l'espai. D'aquesta manera, la competència afavoreix la iniciació a l'ús i aprofitament de les potencialitats de les eines digitals en els alumnes.</p>
<p>Descriptors que es lliguen a aquesta competència específica: STEM2, STEM3, STEM4, CD1, CD2, CD3, CE3, CEC3.2.</p>

Dibuix Tècnic I

Criteris d'avaluació

S'estableixen els criteris d'avaluació (CA) de cada una de les competències específiques (CE), juntament amb aclariments orientatius per desenvolupar-los.

<p>CE 1 Interpretar elements o conjunts arquitectònics i d'enginyeria, emprant recursos associats a la percepció, estudi, construcció i recerca de formes per analitzar les estructures geomètriques i els elements tècnics utilitzats.</p>
<p>CA 1.1 Analitzar, al llarg de la història, la relació entre les matemàtiques i el dibuix geomètric valorant-ne la importància en diferents camps com l'arquitectura o l'enginyeria, des de la perspectiva de gènere i la diversitat cultural, emprant adequadament el vocabulari específic tècnic i artístic.</p>
<ul style="list-style-type: none"> - Analitzar obres arquitectòniques i d'enginyeria del passat i del present.
<ul style="list-style-type: none"> - Analitzar els orígens de la geometria i els autors principals.
<ul style="list-style-type: none"> - Utilitzar el vocabulari i lèxic propi del dibuix tècnic i artístic.
<ul style="list-style-type: none"> - Valorar els camps d'acció i aplicacions del dibuix tècnic: dibuix arquitectònic, mecànic, elèctric, urbanístic, topogràfic, etc.
<p>CE 2 Utilitzar raonaments inductius, deductius i lògics en problemes gràfics matemàtics, aplicant fonaments de la geometria plana per resoldre gràficament operacions matemàtiques, relacions, construccions i transformacions.</p>
<p>CA 2.1 Solucionar gràficament càlculs matemàtics i transformacions bàsiques aplicant conceptes i propietats de la geometria plana.</p>

- Aplicar els fonaments de la geometria plana per resoldre problemes gràfics matemàtics.
CA 2.2 Traçar gràficament construccions poligonals basant-se en les seves propietats i mostrar interès per la precisió, claredat i neteja.
- Representar construccions poligonals amb exactitud i pulcritud gràfica.
CA 2.3 Resoldre gràficament tangències i traçar corbes aplicant les seves propietats amb rigor en l'execució.
- Traçar corbes i tangències amb exactitud i pulcritud gràfica.

CE 3 Desenvolupar la visió espacial, utilitzant la geometria descriptiva en projectes senzills, considerant la importància del dibuix en arquitectura i enginyeries per resoldre problemes i interpretar i recrear gràficament la realitat tridimensional sobre la superfície del pla.

CA 3.1 Representar en sistema dièdric elements bàsics en l'espai determinant la seva relació de pertinença, posició i distància.
- Reconèixer els diferents sistemes de geometria descriptiva: sistema dièdric, axonomètric, de plans acotats i cònic.
- Representar elements bàsics en sistema dièdric.
CA 3.2 Definir elements i figures planes en sistemes axonomètrics i valorar-ne la importància com a mètodes de representació espacial.
- Visualitzar i representar figures planes i tridimensionals a partir de les projeccions dièdriques (planta alçat i perfil).
- Analitzar el sistema axonomètric, ortogonal i oblic.
- Representar figures i cossos tridimensionals mitjançant les perspectives isomètrica i cavallera.
CA 3.3 Representar i interpretar elements bàsics en el sistema de plans delimitats fent ús dels seus fonaments.
- Establir els fonaments i els elements bàsics del sistema de plans acotats o delimitats.
- Representar el punt, la recta i el pla en sistema de cotes.
CA 3.4 Dibuixar elements en l'espai emprant la perspectiva cònica.
- Establir els fonaments i els elements bàsics del sistema cònic de representació.
- Dibuixar cossos tridimensionals utilitzant les variants de la perspectiva cònica (frontal, obliqua, etc.).
CA 3.5 Valorar el rigor gràfic del procés; la claredat, la precisió i el procés de resolució i construcció gràfica.
- Valorar la visió espacial i tridimensional.
- Exposar els resultats dels exercicis amb rigor, precisió, claredat i neteja en l'execució dels traçats.

CE 4 Formalitzar i definir dissenys tècnics aplicant les normes UNE i ISO de manera apropiada i valorar la importància que té el croquis per documentar gràficament projectes arquitectònics i d'enginyeria.

CA 4.1 Documentar gràficament objectes senzills mitjançant les seves vistes delimitades aplicant la normativa UNE i ISO en la utilització de sintaxi, escales i formats, valorant la importància d'usar un llenguatge tècnic comú.
- Valorar la importància de la normalització i aplicar les normes UNE i ISO per acotar vistes i figures.
- Reconèixer i aplicar els diferents tipus d'escales, formats de línia, la simbologia industrial i arquitectònica i les normes nacionals i internacionals.
CA 4.2 Utilitzar el croquis i l'esbós com a elements de reflexió en l'aproximació i indagació d'alternatives i solucions als processos de treball.
- Valorar la importància del dibuix creatiu i el croquis en la realització de projectes arquitectònics o d'enginyeria.

CE 5 Investigar, experimentar i representar digitalment elements, plans i esquemes tècnics mitjançant l'ús de programes específics CAD de manera individual o grupal, apreciament el seu ús en les professions actuals, per fer virtuals objectes i espais en dues dimensions i tres dimensions.
CA 5.1 Crear figures planes i tridimensionals mitjançant programes de dibuix vectorial amb les eines que aporten i les tècniques associades.
- Utilitzar les eines digitals de dibuix tècnic i les aplicacions vectorials 2D-3D per resoldre problemes de geometria i representació de figures.
CA 5.2 Recrear virtualment peces en tres dimensions amb l'aplicació d'operacions algebraiques entre primitives per presentar projectes en grup.
- Realitzar operacions bàsiques amb primitives.
- Representar peces complexes a partir d'altres més senzilles.

Sabers bàsics

Es distribueixen en blocs les concrecions dels sabers bàsics i, de manera orientativa, la seqüenciació per a cada curs.

A. FONAMENTS GEOMÈTRICS
Desenvolupament històric del dibuix tècnic. Camps d'acció i aplicacions: dibuix arquitectònic, mecànic, elèctric i electrònic, geològic, urbanístic, etc.
- Desenvolupament històric del dibuix tècnic.
- Camps d'acció i aplicacions: dibuix arquitectònic, mecànic, elèctric i electrònic, geològic, urbanístic, etc.
- Aplicacions del dibuix tècnic a nivell acadèmic i professional.
Orígens de la geometria. Tales, Pitàgores, Euclides, Hipàtia d'Alexandria
- Orígens i evolució del dibuix tècnic i les seves aplicacions des dels primers vestigis fins als avenços digitals de l'època actual.
- Relació entre art i geometria al llarg de la història.
- Importància de Tales, Pitàgores, Euclides i Hipàtia d'Alexandria en la història de la geometria.
Concepte de lloc geomètric. Arc capaç. Aplicacions dels llocs geomètrics a les construccions fonamentals
- Elements bàsics de la geometria.
- Traçats i operacions gràfiques amb les eines de dibuix tècnic (regle, escaire, cartabó, compàs, transportador d'angles, etc.).
- Traçats amb paral·leles, perpendiculars, mediatris, bisectrius.
- Operacions amb angles.
Proporcionalitat, equivalència i semblança
- Ús de les escales.
- Quarta, tercera i mitjana proporcional de segments.
- Construcció de figures semblants, equivalents i iguals.
- Simetria central i axial.
Triangles, quadrilàters i polígons regulars. Propietats i mètodes de construcció
- Operacions i construcció de triangles i quadrilàters.
- Construcció de polígons regulars a partir d'un costat i d'una circumferència.
- Mètodes generals de construcció de polígons.
Tangències bàsiques. Corbes tècniques
- Estudi i aplicació de les tangències i els enllaços.
- Construcció d'ovals i ovoides.
- Rectificació de circumferències.

- Espirals.
- Corbes còniques: el·lipse, paràbola i hipèrbola.
Interès pel rigor en els raonaments i precisió, claredat i neteja en les execucions
- Correcta utilització de les eines i material de dibuix tècnic (regle, escaire, cartabó, compàs, transportador d'angles, programes CAD).
- Presentació correcta i acurada dels exercicis amb resultats precisos i clars.

B. GEOMETRIA PROJECTIVA

Fonaments de la geometria projectiva
- Sistemes de projecció, característiques i aplicacions.
- Projecció paral·lela ortogonal i obliqua.
- Projecció central o cònica.
Sistema dièdric: Representació de punt, recta i pla. Traços amb plans de projecció. Determinació del pla. Pertinença
- Elements del sistema dièdric: plans, línia de terra, diedres.
- Projeccions, planta, alçat i perfil.
- Representació i notació de punts, rectes i plans.
- El pla i la pertinença d'elements.
Relacions entre elements: interseccions, paral·lelisme i perpendicularitat. Obtenció de distàncies
- Interpretació i visualització d'elements mitjançant les seves projeccions.
- Plans projectants verticals, horitzontals i de perfil.
- Obtenció de distàncies.
Sistema axonomètric, ortogonal i oblic. Perspectives isomètrica i cavallera. Disposició dels eixos i ús dels coeficients de reducció. Elements bàsics: punt, recta, pla
- Sistema axonomètric, ortogonal i oblic.
- Representació de punts, rectes, plans, polígons, figures i peces en perspectiva isomètrica i cavallera.
- Coeficient de reducció dels eixos.
Sistema de plans delimitats. Fonaments i elements bàsics. Identificació d'elements per a la interpretació en plans
- Sistema de plans acotats.
- Representació del punt, recta i pla en sistema cònic.
- Superfícies topogràfiques.
Sistema cònic: fonaments i elements del sistema. Perspectiva frontal i obliqua
- Elements bàsics del sistema cònic: punt de vista, línia de terra, línia d'horitzó, pla del quadre, pla geomètric, punts de fuga, punts de distància.
- Representació del punt, recta, pla i figures en perspectiva cònica.
- Perspectiva frontal: un punt de fuga.
- Perspectiva obliqua: dos punts de fuga.

C. NORMALITZACIÓ I DOCUMENTACIÓ GRÀFICA DE PROJECTES

Escales numèriques i gràfiques. Construcció i ús
- Exemples i aplicacions d'escales numèriques i gràfiques.
- Escalímetre.
Formats. Doblegat de plans
- Formats DIN.
- Teoria i pràctica en doblat de plans.
Concepte de normalització. Les normes fonamentals UNE i ISO. Aplicacions de la normalització: simbologia industrial arquitectònica
- Funció i objectius de la normalització.

- Normes nacionals i internacionals.
- Estudi de les normes principals del dibuix industrial i arquitectònic.
Elecció de vistes necessàries. Línies normalitzades. Acotació
- Elements d'acotació: línia de cota, línia auxiliar de cota, xifra de cota, extrems de línia de cota, línies de referència.
- Croquis i plànols de taller. Talls, seccions i ruptures.
- Simbologia i casos particulars.

D. SISTEMES CAD

Aplicacions vectorials 2D-3D

- Familiarització amb l'entorn digital i les eines bàsiques de dibuix amb programes CAD.
- Representació del punt, recta i pla amb programes CAD.

Fonaments de disseny en peces de tres dimensions

- Visualització i representació de vistes dièdriques.
- Representació de peces i sòlids tridimensionals amb programes CAD.

Modelatge de caixa. Operacions bàsiques amb primitives

- Introducció en el modelatge tridimensional (coordinades, cares, arestes, vectors, vèrtexs, polígons, etc.).
- Creació d'un mòdul senzill en una malla 3D.

Aplicacions de treball en grup per conformar peces complexes a partir d'altres més senzilles

- Representació d'objectes i construccions mitjançant aplicacions CAD.

Dibuix Tècnic II

Criteris d'avaluació

S'estableixen els criteris d'avaluació (CA) de cada una de les competències específiques (CE), juntament amb aclariments orientatius per desenvolupar-los.

CE 1 Interpretar elements o conjunts arquitectònics i d'enginyeria, emprant recursos associats a la percepció, estudi, construcció i recerca de formes per analitzar les estructures geomètriques i els elements tècnics utilitzats.

CA 1.1 Analitzar l'evolució de les estructures geomètriques i elements tècnics en l'arquitectura i enginyeria contemporànies, valorant la influència del progrés tecnològic i de les tècniques digitals de representació i modelatge en els camps de l'arquitectura i l'enginyeria.

- Analitzar l'evolució de les principals obres arquitectòniques i d'enginyeria contemporànies i personatges destacats.
- Valorar els avenços en els materials i les tècniques constructives i la influència de les tècniques digitals de representació en arquitectura i enginyeria.

CE 2 Utilitzar raonaments inductius, deductius i lògics en problemes gràfics matemàtics, aplicant fonaments de la geometria plana per resoldre gràficament operacions matemàtiques, relacions, construccions i transformacions.

CA 2.1 Construir figures planes aplicant transformacions geomètriques i valorant la seva utilitat en els sistemes de representació.

- Resoldre problemes matemàtics de certa complexitat de manera gràfica aplicant transformacions geomètriques.

CA 2.2 Resoldre tangències aplicant els conceptes de potència amb una actitud de rigor en l'execució.

- Aplicar els conceptes de potència i inversió per resoldre problemes complexos de tangències.

CA 2.3 Traçar corbes còniques i les rectes tangents aplicant propietats i mètodes de construcció, mostrant interès per la precisió.

- Obtenir el traçat de les corbes còniques amb diferents mètodes gràfics.
- Traçar tangents a les corbes còniques amb exactitud gràfica.

CE 3 Desenvolupar la visió espacial, utilitzant la geometria descriptiva en projectes senzills, considerant la importància del dibuix en arquitectura i enginyeries per resoldre problemes i interpretar i recrear gràficament la realitat tridimensional sobre la superfície del pla.

CA 3.1 Resoldre problemes geomètrics mitjançant abatiments, girs i canvis de pla i reflexionar sobre els mètodes utilitzats i els resultats obtinguts.

- Aplicar abatiments, girs i canvis de pla per resoldre problemes de representació.

CA 3.2 Representar cossos geomètrics i de revolució aplicant els fonaments del sistema dièdric.

CA 3.3 Recrear la realitat tridimensional mitjançant la representació de sòlids en perspectives axonomètriques i cònica, aplicant els coneixements específics d'aquests sistemes de representació.

- Reconèixer i identificar les diferents perspectives del sistema axonomètric, ortogonal i oblic: isometria, cavallera, DIN-5, militar, etc.

- Representar figures i cossos tridimensionals utilitzant la perspectiva axonomètrica a partir de les seves vistes.

- Aplicar la perspectiva cònica per la representació de sòlids i formes tridimensionals.

CA 3.4 Desenvolupar projectes gràfics senzills mitjançant el sistema de plans delimitats.

- Aplicar el sistema de plans delimitats en la resolució de problemes gràfics.

CA 3.5 Valorar el rigor gràfic del procés; la claredat, la precisió i el procés de resolució i construcció gràfica.

- Treballar amb exactitud utilitzant les eines i els sistemes propis del dibuix tècnic.

- Exposar els resultats dels exercicis amb rigor, precisió, claredat i neteja en l'execució dels traçats.

CE 4 Formalitzar i definir dissenys tècnics aplicant les normes UNE i ISO de manera apropiada i valorar la importància que té el croquis per documentar gràficament projectes arquitectònics i d'enginyeria.

CA 4.1 Elaborar la documentació gràfica apropiada a projectes de diferents camps, formalitzar i definir dissenys tècnics emprant croquis i plans conforme a la normativa UNE i ISO.

- Representar cossos i peces industrials senzilles, fent ús de croquis i plans de taller.

- Aplicar la normativa UNE i ISO.

CE 5 Investigar, experimentar i representar digitalment elements, plans i esquemes tècnics mitjançant l'ús de programes específics CAD de manera individual o grupal, apreciament l'ús en les professions actuals, per fer virtuals objectes i espais en dues dimensions i tres dimensions.

CA 5.1 Integrar el suport digital en la representació d'objectes i construccions mitjançant aplicacions CAD valorant les possibilitats que aquestes eines aporten al dibuix i al treball col·laboratiu.

- Representar en suport digital els conceptes i continguts treballats durant el curs.

- Elaborar projectes individuals i en grup utilitzant els diversos mètodes de representació que ofereixen les aplicacions CAD.

Sabers bàsics

Es distribueixen en blocs les concrecions dels sabers bàsics i, de manera orientativa, la seqüenciació per a cada curs.

A. FONAMENTS GEOMÈTRICS

La geometria en l'arquitectura i enginyeria des de la revolució industrial. Els avenços en el desenvolupament tecnològic i en les tècniques digitals aplicades a la construcció de noves formes

- Exemples i aplicacions de la geometria en l'arquitectura i enginyeria des de la revolució industrial.

- Exemples arquitectònics i d'enginyeria de les Illes Balears.
- Noves eines digitals aplicades al dibuix tècnic.
Transformacions geomètriques: homologia i afinitat. Aplicació per a la resolució de problemes en els sistemes de representació
- Elements bàsics d'homologia i afinitat: eix d'homologia, eix d'afinitat, centre d'homologia, direcció d'afinitat.
- Afinitat entre circumferència i el·lipse.
Potència d'un punt respecte a una circumferència. Eix radical i centre radical. Aplicacions en tangències
- Estudi del concepte de potència i inversió i les seves aplicacions.
- Operacions per trobar l'eix radical i el centre radical entre circumferències, punts i rectes.
- Aplicació del concepte de potència en problemes de tangències.
Corbes còniques: el·lipse, hipèrbole i paràbola. Propietats i mètodes de construcció. Rectes tangents. Traçat amb i sense eines digitals
- Estudi i aplicació dels diferents mètodes de construcció de les corbes còniques: el·lipse, paràbola i hipèrbole.
- Traçat de tangents a les corbes còniques.
- Traçat de corbes cícliques.

B. GEOMETRIA PROJECTIVA

Sistema dièdric: figures contingudes en plans. Abatiments i veritables magnituds. Girs i canvis de pla. Aplicacions. Representació de cossos geomètrics: prismes i piràmides. Seccions planes i veritables magnituds de la secció. Representació de cossos de revolució rectes: cilindres i cons. Representació de poliedres regulars: tetraedre, hexaedre i octaedre

- Mètodes de la geometria descriptiva: abatiments, girs i canvis de pla.
- Concepte i representació de la veritable magnitud.
- Representació de seccions planes.
- Interseccions de rectes i plans.
- Distàncies entre elements fonamentals i obtenció de posicions favorables.
- Estudi i representació dièdrica de prismes, piràmides, cons, cilindres i poliedres regulars.
Sistema axonomètric, ortogonal i oblic. Representació de figures i sòlids
- Relació del sistema axonomètric amb el dièdric.
- Representació de cossos polièdrics i de revolució en sistema axonomètric.
- Representació de talls i seccions planes en sistema axonomètric.
- Ombres.
Sistema de plans delimitats. Resolució de problemes de cobertes senzilles. Representació de perfils o seccions de terreny a partir de les seves corbes de nivell
- Representació del punt, recta i pla amb sistema de plans acotat.
- Intersecció de plans. Cobertes.
- Superfícies topogràfiques. Perfil i corbes de nivell.
Perspectiva cònica. Representació de sòlids i formes tridimensionals a partir de les seves vistes
- Representació del punt, recta, pla i peces en perspectiva cònica.
- Perspectiva cònica frontal i obliqua.

C. NORMALITZACIÓ I DOCUMENTACIÓ GRÀFICA DE PROJECTES

Representació de cossos i peces industrials senzilles. Croquis i plans de taller. Talls, seccions i trencaments. Perspectives normalitzades

- Acotació i representació de cossos, peces industrials, rosques, mecanismes o plànols.
- Croquis i plans de taller, amb acotacions i perspectives normalitzades.

- Representació de vistes, talls, seccions i trencaments de peces.
Disseny, ecologia i sostenibilitat
- Creació d'un projecte respectant els factors i l'entorn que l'envolten.
- Elaboració del producte final amb una optimització dels recursos i els costos de producció.
Projectes en col·laboració. Elaboració d'un projecte d'enginyeria o arquitectònic col·laboratiu amb la documentació tècnica i gràfica
Plans de muntatge senzills. Disseny, creació i interpretació amb la documentació gràfica del projecte

D. SISTEMES CAD

Aplicacions CAD. Construccions gràfiques en suport digital. Disseny i presentació de projectes gràfics mitjançant aplicacions C.